

Broezende akkerranden Noord- oost Twente

Tips & trics

Kruidenrijke akkerranden zijn perfect om de biodiversiteit in de landbouw te bevorderen. De resultaten zijn echter wel afhankelijk van diverse factoren. Deze folder bevat tips & tricks om de kwaliteit van akkerranden in Noordoost-Twente te optimaliseren.

Waar moet je rekening mee houden?

Het succes van akkerranden is onder andere afhankelijk van het moment van inzaaien, de weersomstandigheden, de bodemgesteldheid en de manier van grond bewerken. Ook ervaren grondeigenaren een complexiteit aan keuzemogelijkheden tijdens het aanleggen van de akkerranden. In deze folder staat uitgelegd waar je rekening mee moet houden en wat de beste inzaaistrategieën zijn. Grondeigenaren kunnen zo bewustere keuzes maken en krijgen inzicht in de voor- en nadelen van verschillende manieren om akkerranden aan te leggen.

Hoe kun je de kwaliteit van de akkeranden verbeteren?

	Zaadmengsel	Moment van inzaaien	Grondbewerking
Probleem	Algemeen mengsel Wel/niet bont	Voorjaar: vorst en/of droogte	Verkeerde grondbewerking en/of onkruid
Oplossing	Zaadmengsel keuzepakket: + Zaadmengsel sluit beter aan op de omgeving - Duurder	Najaarsinzaai: + Minder onkruid- en droogteproblemen + Minder overheersende soorten - Uitwinteren	Vals zaaibed & rouleren: + Minder onkruid + Minder overheersende soorten - Geen vaste locatie
Doel	Biodiversiteit		
Subdoel	Coöperatie gebiedscollectief Overheidsdoelen tegemoetkomen door doelsoorten uit te breiden BROEZ Zichtbaar bijdragen aan biodiversiteit. Donateurs verblijden met broezende akkerranden.		

Rouleren

- ✓ Voorkomt uitzaaien van (oliehoudende) zaden en overheersen van wortelonkruiden
- ✓ Naastliggende gewas profiteert van vruchtwisseling, waardoor dat deel minder bemest hoeft te worden.

“Het rouleren of opnieuw inzaaien van akkerranden gaat de onkruiddruk tegen. Vaak treedt er, met name bij meerjarige mengsels, vergrassing op. Het belangrijkste onderdeel om de onkruiddruk in de hand te houden begint bij het zaaibed en zaaimoment. Als je daar steken laat vallen loop je continue achter de feiten aan. Beschouw het gebruik van akkerranden dus echt als een teelt en doe het er niet even bij vanwege de subsidie.” – Arjen van Buuren Agro ecologische boer op Landgoed Velhorst en Zenderense Es.

Vals zaaibed

Bewerk de grond vroeg in het voorjaar alsof er wordt ingezaaid. In plaats van direct inzaaien, wacht twee weken tot het onkruid heeft gekiemd. Trek er dan met de eg doorheen om het onkruid te verwijderen. Dit kan een aantal keren worden herhaald. Let op dat de grond niet te diep wordt bewerkt, anders komen de onkruidzaden weer naar boven. Uiteindelijk is er een schoon zaaibed gecreëerd en kan worden ingezaaid.

Zo vroeg mogelijk aanleggen
Het effect wordt groter, wanneer het vals zaaibed zo vroeg mogelijk wordt aangelegd. Het inzaaien zelf mag gerust iets later, wanneer de bodem redelijk is opgewarmd. Kruiden hebben namelijk een hogere temperatuur nodig om te kiemen dan granen.

Najaarsinzaai

Eenjarig mengsel: Wanneer het eenjarige mengsel eind juli- september wordt gezaaid sterven de jonge plantjes in de winter af. Daarom kun je beter in oktober/november inzaaien wanneer de akkerrand nog uit kleine kiemplantjes bestaat die de winter kunnen overleven.

Doordat de akkerrand in het najaar wordt gezaaid, is de kans op droogte en ongewenste kruiden minder. De akkerrand gaat met jonge kiemplantjes de winter in. Hierdoor bloeit het mengsel vroeg in het voorjaar en hebben vogels en wild meer nestgelegenheid.

Grondbewerking top 4

Dit zijn de 4 meest toegepaste grondbewerkingen volgens deelnemers van het Gebiedscollectief NOT:

1. Ploegen
2. Vals zaaibed creëren
3. Iets dieper inzaaien d.m.v. zaaikouters
4. Frezen

"Je kunt de natuur deels sturen, maar niet dwingen."

Deze tips geven geen garantie, want uiteindelijk blijft iedereen afhankelijk van moeder natuur. Keuzes worden in grote mate door het weer bepaald.

Wanneer zaaien? De voor- en nadelen

Voorjaar

- ✗ Last van droogte en vorst
- ✓ Minder kans op een te vochtige bodem
- ✗ Meer last van onkruid. Warmtekiemers als Melganzenvoet krijgen snel de overhand.
- ✓ Zaadmengsel hoeft niet winterhard te zijn
- ✓ Akkerrand sluit beter aan op bouwplan van rest van het perceel. Akkerrand kan mee worden genomen in andere groundbewerkingen.
- ✓ Wanneer de akkerrand in de winter blijft staan zorgt het voor beschutting en voedsel voor vogels/wild
- ✓ Mogelijkheid om een vals zaaibed te maken

Najaar

- ✓ Minder last van droogte en vorst
- ✗ Meer kans op een te vochtige bodem, waardoor het land niet kan worden betreden
- ✓ Minder last van onkruid (warmtekiemers). Bodem vlot bedekt met juiste mengsel.
- ✗ Zaadmengsel moet winterhard zijn (vorstbestendige zaden)
- ✗ Akkerrand sluit niet goed aan op bouwplan
- ✓ De akkerrand bloeit vroeg in het voorjaar, gunstig voor bodembroeders en jong wild
- ✗ Vals zaaibed werkt minder

Kijk voor meer informatie op:
gebiedscollectiefnot.nl of broez.nl

BR&EZ
verrijk je omgeving

**Coöperatie Gebiedscollectief
Noordoost-Twente U.A.**
Van, voor en door grondgebruikers